

Tandheelkunde

2015

3	Intro
6	Kiezen voor tandheelkunde
11	Opbouw
18	Internationalisering
20	En verder (studeren) ...
23	Studieprogramma
25	Inhoud vakken eerste jaar
31	Jaarschema eerste jaar
32	Studieondersteuning
34	Gewikt en gewogen
37	Aan het werk
39	Informeer je (goed)!
42	Stadsplan

VAKGROEP TANDHEELKUNDE:
www.tandheelkunde.UGent.be

FACULTEIT GENEESKUNDE EN
GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN:
www.UGent.be/ge

De informatie in deze brochure is bijgewerkt tot 15 september 2014.

Grafisch ontwerp: www.blauwepeer.be - opmaak: www.johnnybekaert.be - druk en afwerking: www.pureprint.be

Fotografie: <http://studio-edelweiss.be>

Gedrukt met vegetale inkt op FSC-papier
en met elektriciteit voor 100 % opgewekt
uit duurzame CO2-neutrale bronnen.

Intro

In de medische wetenschap neemt het beroep van tandarts een aparte plaats in. Enerzijds beperkt het werkdomein van de tandarts zich tot een deel van het menselijk lichaam. Anderzijds kan de tandarts een hele reeks medische handelingen uitvoeren.

Tandartsen houden zich in de eerste plaats bezig met het geheel van de wetenschap betreffende de ontwikkeling, de bouw, de eigenschappen, de functies en ziekteverschijnselen van het menselijk kauwstelsel, de preventie, met inbegrip van de medische en chirurgische therapie ervan. De bevoegdheid van de algemeen tandarts strekt zich uit tot de gehele mondholte, de steunweefsels, de kauwspieren, het kaakgewricht en de omringende weke delen. De algemeen tandarts moet de diagnose van alle mond- en tandaandoeningen kunnen stellen en in staat zijn op een autonome manier, d.w.z. onafhankelijk en op eigen verantwoordelijkheid, behandelingsmethodes uit te voeren die in alle vakgebieden van de tandheelkunde kunnen worden toegepast. Dankzij kennis van de hele tandheelkunde is de tandarts het meest bekwaam om behandelingsplannen voor te stellen die het best aangepast zijn aan elke patiënt en om de interventies van gespecialiseerde collega's te coördineren aan wie de arts bepaalde gedeelten van de behandeling zou toevertrouwen.

Durf Denken: dat is het credo van de Universiteit Gent. **Kritische en onafhankelijke breinen** studeren, onderzoeken, werken aan de Universiteit Gent. Ieder jaar dragen we deze boodschap uit via een creatieve en onderscheidende campagne. Ieder jaar roepen we onszelf en de buitenwereld op om mee te durven denken.

Omwenteling

Over de hele wereld heeft de tandheelkunde sinds de jaren tachtig een ware omwenteling doorgemaakt. De spectaculaire evolutie van de tandheelkundige wetenschap en van de technologie in de tandarts-praktijk, maakten van tandarts een volledig nieuw beroep. De tandarts is niet langer de pure technicus die gaatjes vult of prothesen maakt, maar een wetenschappelijk gevormde en georiënteerde medicus, die vooral oog heeft voor de preventie van tand- en mondziekten en voor het gezond houden van de mond na de behandeling.

Meer uitgebreide kennis over het ontstaan van tandbederf (= cariës) en tandvleesaandoeningen stelde de preventie op het voorplan. Een groter inzicht in de groei van het kind gaf de orthodontie of tandregulatie een nieuwe dimensie. Nieuwe materialen zorgden op hun beurt voor andere en betere vormen van prothetisch herstel (kronen, bruggen ...) en veralgemeenden het gebruik van tandheelkundige implantaten.

Ondanks al die spectaculaire veranderingen blijven een flink aantal wetenschappelijke problemen onopgelost. De nood aan fundamenteel en doelgericht onderzoek in de tandheelkunde blijft dus bestaan.

Specialisatie

Door die omwentelingen is ook de opleiding sterk veranderd en zal die wellicht nog sterk evolueren. Een tandarts dient zich permanent bij te scholen in alle domeinen van zijn discipline.

In sommige domeinen hebben zowel de biologische grondslagen als de diagnostische en therapeutische middelen een zodanige expansie gekend, dat ze niet meer te omvatten zijn in de basisopleiding tot tandarts. We kunnen gerust stellen dat specialisatie ook in deze medische discipline steeds belangrijker geworden is.

Preventie en gezondheidsopvoeding

Dat er op het gebied van de mondhygiëne in België nog heel wat werk voor de boeg is, blijkt ontegensprekelijk uit de statistieken. Een Belg gebruikt per jaar gemiddeld amper 180 gr. tandpasta en slechts 0,3 tandenborstels. Dat is één tandenborstel in drie jaar! In de Scandinavische landen gebruikt iedere bewoner gemiddeld 450 gr. tandpasta per jaar. Jaarlijks gaan daar gemiddeld vier tandenborstels per persoon over de toonbank.

Gezondheidsopvoeding en het bijbrengen van een nieuwe mentaliteit bij de bevolking is dus een belangrijke opgave.

Het is overduidelijk dat de verantwoordelijkheid van de tandarts zich niet langer beperkt tot het werk in het kabinet. Er dient nog een hele weg afgelegd op het gebied van de verzegeling van tandgroeven bij kinderen, het voorlichten betreffende gericht fluoridegebruik, preventieve controles en vroegtijdige behandeling.

De overheid heeft daarin een belangrijke verantwoordelijkheid, in samenspraak met de tandartsen. Bepaalde preventieve behandelingen zijn al in het terugbetalingssysteem van de ziekteverzekering opgenomen. Andere staan nog op het verlanglijstje.

Kiezen voor tandheelkunde

Kiezen voor de opleiding tandheelkunde betekent kiezen voor een medische, wetenschappelijke, klinische en praktijkgerichte opleiding. De opleiding tot tandarts neemt vijf jaar in beslag: drie jaar bachelor en twee jaar master in de tandheelkunde (tandarts).

Wie het diploma van tandarts behaalt, kan in de praktijk starten bij een andere tandarts. Wie een eigen RIZIV-nummer wil bezitten, moet nog het stagejaar volgen. Anderen kiezen voor specialisatie. Sommige afgestudeerden kiezen voor het doctoraat of voor een voortgezette studie.

De studies zijn zwaar. Ze vergen van de student – vijf of zes jaar lang – dagelijks een volledige inzet.

Zodra de basiskennis is verworven, moeten de studenten nog de praktische toepassingen worden aangeleerd: eerst op modellen, later op patiënten.

Van tandartsen wordt trouwens niet alleen verwacht dat ze graag manueel werk verrichten, ze moeten ook de medische kennis kunnen toepassen. Daarenboven moeten ze goed met mensen kunnen omgaan. Een tandarts moet bovendien over veel geduld beschikken om gedurende lange tijd aan dezelfde patiënt of eenzelfde werkstuk te werken, zonder nerveus te worden of zijn nauwgezetheid te laten varen.

Een aanzienlijk deel van de patiënten zijn kinderen. Een tandarts wordt dan ook in grote mate beoordeeld op zijn pedagogische kwaliteiten. Het aantal oudere patiënten neemt door de vergrijzing van de bevolking toe en zal in de toekomst een steeds groter percentage van de patiënten uitmaken. Ook die groep vergt een specifieke aanpak.

De markt

Het was een bekend gegeven dat de tewerkstelling van tandartsen sinds eind de jaren tachtig weinig garantie op direct succes bood. De spectaculaire stijging van het aantal tandartsen in de jaren zeventig liet tot dan zijn sporen na.

Het aantal afgestudeerden is ondertussen 'dramatisch' verminderd. Academici en het beroep spreken van een reëel tekort vandaag de dag en voor de volgende decennia. Op dit ogenblik kunnen we stellen dat de vraag naar tandartsen duidelijk groter is dan het aanbod. Bovendien is de bewustwording van de bevolking en de vraag naar tandheelkundige verzorging toegenomen.

Hoewel de behoefte aan gezondheidszorg en tandheelkundige zorg in het bijzonder geen statisch meetbaar gegeven is, moeten de jonge tandartsen en de tandartsstudenten er zich wel terdege van bewust zijn dat 'kwaliteit' het middel is om een plaatsje onder de zon te verwerven. Dat betekent voortdurende bijscholing en eventueel specialisatie in bepaalde vakgebieden. We stellen vast dat op het vlak van werkgelegenheid de toekomst er bijzonder gunstig uit ziet. Vele studenten hebben bij het afstuderen meerdere jobaanbiedingen!

Ik wist dat ik een medische opleiding wou volgen, dus schreef ik me in voor drie infodagen (audiologie, diergeneeskunde en tandheelkunde). Bij de infodag van tandheelkunde had ik plots het gevoel dat ik dat echt wou doen. Maar eerst moest ik slagen voor het toelatings-examen ... Toen ik het niet haalde in juli, volgde een klein dipje. Al gauw wist ik dat ik nog eens mijn kans zou wagen. Ik heb dan wel geen drie maanden vakantie gehad na mijn zesde secundair maar het heeft geloond want in augustus was ik wel geslaagd. Op dat moment had ik voor mezelf mijn tweede keuze al klaar. Als ik de tweede keer niet zou slagen, zou ik audiologie studeren.

Dominique, 2de jaar bachelor

> Troeven van de UGent-opleiding

De tandheelkundige opleiding aan de Gentse Universiteit kan terugblikken op een lange traditie die startte in 1930.

Met professor A. Comhaire kreeg de tandheelkundige afdeling in Gent in de jaren zestig wereldfaam door de ontwikkeling van een ergonomische werkplaats voor de tandarts. Comhaire kwam op het idee de patiënt liggend te behandelen door een zittende practicus. De prototypes van de huidige tandheelkundige installaties werden in Gent gebouwd. Nog steeds worden nieuwe projecten ontwikkeld. Ook vandaag geniet de afdeling Tandheelkunde van de Universiteit Gent een internationale reputatie, zowel op het gebied van opleiding als op het gebied van onderzoek. Vele academici bekleden internationale bestuursfuncties. Het onderzoek wordt regelmatig in het buitenland gepresenteerd met de nodige internationale erkenning.

> Campus

De lessen vinden plaats in het Tandheelkundig Instituut, op de campus van het Gentse Universitair Ziekenhuis. Het heeft de nieuwste snufjes op het vlak van technologische, klinische en didactische uitrusting in huis. Tijdens de praktische oefeningen krijgt de student bijna individueel onderricht en maken de docenten veelvuldig gebruik van audiovisuele middelen. Bij de klinische opleiding gaat aan de Universiteit Gent extra aandacht naar de vrijwel individuele klinische opleiding, waarbij de student zelf patiënten kan behandelen. Op dit ogenblik wordt de volledige klinische infrastructuur vernieuwd zodat ook in de toekomst de studenten worden opgeleid in een moderne omgeving. De ligging op de campus van het Gentse UZ biedt het voordeel dat er intense contacten met de andere medische disciplines bestaan. Ook voor de patiëntenverwijzing is de ligging een pluspunt. Anderzijds schept het bestaan van een afzonderlijk instituut, waar alle lessen en practica plaatsvinden, een persoonlijke band tussen studenten, assistenten, professoren en technisch en verplegend personeel.

De studenten zijn verenigd in een bloeiende studentenvereniging Dentalia (www.dentalia.be). Naast het organiseren van studentikoze activiteiten staan zij ook in voor de verspreiding van cursussen en materiaal. De aanschaf van tandheelkundig materiaal is een niet te onderschatten investering voor de studie tandheelkunde, maar door extra inspanningen vanuit de Gentse Universiteit wordt die opmerkelijk laag gehouden t.o.v. andere opleidingen in België (2011 = € 2 600).

Afgestudeerden houden ook na hun studies voeling met het Tandheelkundig Instituut en hun studiegenoten (Dent-Alumni), voornamelijk door de vele cursussen – ook praktische – die de kliniek geregeld voor tandartsen organiseert in het kader van de permanente vorming van de Universiteit Gent.

Ik doe naast mijn studies tandheelkunde ongeveer 12 uur per week trampoline. Het is te combineren, maar hiervoor moet ik wel enige discipline aan de dag leggen. Voor andere ontspanning of studentenactiviteiten heb ik geen tijd. Meestal vallen de competities in de buurt van de examens, dus hiervoor moet ik ook op voorhand toch al wat tijd incalculeren.

Jasmien, 3de jaar bachelor

MASTER-NA-MASTER	Specifieke lerarenopleiding
- Advanced Dentistry: (Orthodontics; Periodontics; Endodontics; Paediatric Dentistry and Special Care; Reconstructive Dentistry) - Statistical Data Analysis	
e.a.	Doctoraat
	Postgraduaatsopleidingen - Bijzondere beroepstitel van Algemeen Tandarts - Orale implantologie
	e.a.
	Permanente vorming

ANDERE MASTERS	
Rechtstreeks	Via voorbereidingsprogramma
- gezondheidsvoorlichting en -bevordering - Nutrition and Rural Development (Human Nutrition)	- ingenieurswetenschappen: biomedische ingenieurstechnieken - management en beleid van gezondheidszorg - algemene economie - bedrijfseconomie
e.a.	e.a.

Opbouw

Het opleidingsmodel

De opleidingen tot arts en tandarts aan de Universiteit Gent zijn een aantal jaar geleden grondig hervormd. Er is gekozen voor een concept waarbij een studiejaar niet langer bestaat uit de klassieke vakken maar uit geïntegreerde blokken en lijnen.

> Blokken

Ieder blok behandelt een bepaald thema dat op een gecoördineerde manier enkele weken vanuit verschillende disciplines benaderd wordt. De behandeling en verwerking van de leerstof gebeurt via de hoor- en werkcolleges, door begeleide zelfstudie, via multimediaonderwijs, via probleemgeoriënteerde 'tutorials' en in de geïntegreerde practica. De docenten willen waar mogelijk onderwijs aan kleine groepen studenten geven, waardoor een betere en intensievere interactie tussen lesgevers en studenten ontstaat. Een ander voordeel is uiteraard de directe betrokkenheid van de student bij het onderricht. Over elk opleidingsonderdeel is er slechts één geïntegreerde, multidisciplinaire toets. Het hele onderwijs is er trouwens op gericht om die integratie zoveel mogelijk te bevorderen.

Dieper graven

In deze brochure ligt de nadruk op de bacheloropleiding en op het eerste jaar van die bachelor in het bijzonder. Een vlotte start is immers cruciaal. Het eerste jaar van een universitaire opleiding is echter vaak vrij algemeen en de vakspecialisatie gebeurt pas in de daaropvolgende bachelorjaren of in de master. Het is daarom ook altijd interessant om het vakkenpakket van de verdere jaren grondig te bekijken. Dat kan via de website www.studiekiezer.UGent.be. De vakken uit het tweede of derde bachelorjaar bepalen vaak net het gezicht van je opleiding en geven een beeld van wat je later écht te wachten staat.

> Lijnen

Naast het onderwijs in blokken (in de tijd gegroepeerd onderwijs) zijn er ook lijnen die door de hele opleiding lopen. In dat soort onderwijs worden klinische, technische en communicatieve vaardigheden aangeleerd. Daarnaast leer je problemen oplossen en zelfstandig werken. Ten slotte worden er exploratie in de gezondheidszorg en ethische discussies aangeboden in de vorm van een lijn.

- **E-lijn:** exploratie
- **P-lijn:** probleemoplossing
- **V-lijn:** vaardigheden
- **Z-lijn:** zelfstandig werk.

De vaardigheden die je (via de lijnen) moet verwerven, worden op een aangepaste manier geëvalueerd (paper, poster, stationsexamen, examen met open boek enz.).

> Doelstellingen

De moderne tandheelkunde vereist meer dan ooit een meer algemeen medisch en breder wetenschappelijk opgeleide tandarts, die meteen ook onderlegd is in gezondheidseconomie en maatschappelijke gezondheidszorg. Daarenboven dienen tandartsen tegenwoordig niet alleen te beschikken over manuele vaardigheden, maar eveneens over goede communicatieve vaardigheden, zowel ten opzichte van de patiënt als van andere medische zorgverstrekkers. Om die doelstellingen te bereiken zijn de vakken uit de Tandheelkunde al vanaf het eerste jaar horizontaal geïntegreerd. Dat betekent dat de verschillende disciplines allerm minst los van elkaar onderwezen worden, maar integendeel op een sterk samenhangende manier gedoceerd en ingeoefend worden.

Honoursprogramma's

Ben je er na je eerste bachelorjaar van overtuigd dat universiteit voor jou net dat ietsje meer mag zijn? Dan zijn de honoursprogramma's van de UGent beslist iets voor jou. Ze bieden je tal van intellectuele uitdagingen naast je normale curriculum. In het universiteitsbrede honoursprogramma begeef je je ver buiten de grenzen van je eigen studiegebied om op zoek te gaan naar het hoe en waarom van wetenschap in onze wereld. Samen met een kleine groep medestudenten uit alle studierichtingen debatteer je met specialisten uit verschillende disciplines over de meest uiteenlopende actuele en historische topics. In de facultaire honoursprogramma's krijg je de kans om je verder te verdiepen in je eigen studiegebied, of om vakken mee te volgen in andere studiegebieden die je fascineren. Je kan er bovendien ook je eerste stappen wagen in het wetenschappelijk onderzoek. Meer weten? www.UGent.be/honoursprogramma

Bachelor

> Eerste jaar

Het eerste jaar bachelor in tandheelkunde is voor de helft gemeenschappelijk met het eerste jaar geneeskunde.

Gemeenschappelijk

Het onderwijs in het eerste jaar is voornamelijk geconcentreerd rond de vier blokken *De Cel*, die de basis vormen van de biomedische vakken in de volgende academiejaren. In die blokken worden chemie, biologie, fysica, biochemie, moleculaire biologie, celfysiologie, cytologie en embryologie zo geïntegreerd dat de student een grondige, samenhangende en goed gestructureerde kennis krijgt van de structuur en de functie van de cel, alsook een basiskennis van interacties tussen cellen.

Daarnaast leren de studenten in het vak *Informatieverwerking* op een kritische en efficiënte wijze voor hun studie relevante informatie zoeken en raadplegen.

Specifiek

In de voor de tandarts specifieke vakken worden de studenten van bij het begin geconfronteerd met hun toekomstig werkgebied en met de daarbij horende manuele en communicatieve vaardigheden.

Dat gebeurt via de vakken *Gebitsontwikkeling*, *Handvaardigheid I* en *Klinische vaardigheden I*.

Daarnaast verwerft de student door een integratie van histologie, immunologie, microbiologie en biologie een basiskennis van *Infectie en afweer*, waarop de docenten verder bouwen in de volgende jaren.

Het vak *Maatschappelijke tandheelkunde I* situeert het beroep van tandarts in zijn brede maatschappelijke context.

> Het tweede en derde jaar

In het tweede en derde jaar komt een diepgaande studie van het kauwapparaat aan bod.

De blokken *Ontwikkelingsbiologie*, *Bouw en Functie I*, en *Bouw en Functie II* integreren de kennis uit de anatomie, menselijke fysiologie, weefselleer, neuroanatomie en neurofysiologie.

Naast algemeen medische blokken zoals *Algemene anamnese en diagnostiek*, en het blok *Farmacologie* komen ook al specifieke tandheelkundige aspecten aan bod: de blokken *Orale Infectie I, II en III* die kennis uit de histologie, immunologie, microbiologie, biochemie en uit tandheelkundige aspecten van cariologie, parodontologie en endodontologie integreren. Het blok *Inleiding tot de pathologie van de mond*, en *Tandheelkundige anesthesie* zijn ook specifiek. Als voorbereiding op het klinisch gebruik van tandheelkundige materialen in de verdere opleiding brengen de lesgevers de studenten de basisbegrippen van de materiaalwetenschappen bij. Vanuit wetenschappelijk oogpunt levert het blok *Medische statistiek en epidemiologie* een sterke bijdrage tot de opleiding.

Vaardigheden

In het vak *Handvaardigheid II en III* oefenen de studenten hun manuele vaardigheden in functie van de behandeling van het gebit. Gelijklopend worden de studenten in het vak *Klinische Vaardigheden II* vanaf het tweede jaar vertrouwd gemaakt met de klinische werkpost, de werking van de kliniek en de patiëntbehandeling. Dat fungeert als intensieve voorbereiding op de zelfstandige patiëntbehandeling, die op het studieprogramma staat vanaf het derde jaar bachelor (*Klinische vaardigheden III*).

In *Maatschappelijke Tandheelkunde II* worden de studenten vertrouwd gemaakt en getraind in het opbouwen van een degelijke relatie tussen patiënt en tandarts in een brede maatschappelijke context.

Of Science...

Om de internationale herkenbaarheid te vergroten, luidt de officiële titel op het diploma 'Bachelor/Master of Science in de tandheelkunde'.

Masterproef

De master eindigt met een masterproef. Het is een persoonlijk wetenschappelijk werk over een onderwerp naar keuze.

Die keuze gebeurt in overleg met de promotor, dat is de professor die het werk begeleidt, samen met de wetenschappelijke staf. Het is de zelfstandige uitwerking van een wetenschappelijk onderwerp en houdt een zekere verdere specialisatie in, een element waarnaar tijdens een sollicitatie dikwijls wordt gevraagd. De masterproef is een belangrijk en omvangrijk onderdeel van de masteropleiding.

Master

De kennis uit de bacheloropleiding wordt nu nog verder klinisch vertaald. Grote nadruk ligt op verdere verbreding, verdieping en klinische toepassing van specifieke tandheelkundige disciplines: dentale radiologie, materiaalwetenschappen, prothetiek (vast en uitneembaar), endodontie, parodontologie, orthodontie en kindertandheelkunde. Daarnaast komen ook een aantal deelgebieden aan bod zoals kaakgewrichtspathologie en implantologie. In die opleidingsonderdelen wordt er gestreefd naar een geïntegreerde patiëntenbehandeling.

Tijdens de opleiding is er verder aandacht voor de maatschappelijke context. Onderwerpen over communicatieleer, ethiek en deontologie, sociale ongelijkheid enz. komen aan bod. Naarmate de opleiding vordert, gaat meer en meer aandacht naar de medische kennis van de studenten met o.a. inwendige geneeskunde voor tandartsen en aspecten van dermatologie, plastische heelkunde en neus-, keel- en oorziekten. Studenten kunnen hun opleiding een eigen klemtoon geven via het keuzevak. In de masteropleiding gaat ook zeer specifieke aandacht naar het wetenschappelijk onderzoek. Op die manier wordt een algemeen tandarts gevormd met een brede medische, wetenschappelijke en maatschappelijke kennis. Met het behalen van het diploma Master in de tandheelkunde wordt men een volwaardig tandarts.

Postgraduaatsopleiding/Stagejaar

Om de beroepstitel van 'algemeen tandarts' te behalen, volgen de studenten na de basisopleiding (vijf jaar studie) een stagejaar in de vorm van een postgraduaatsopleiding. Die titel geeft de tandarts het recht autonoom een zelfstandige praktijk uit te oefenen. De postgraduaatsopleiding duurt twaalf maanden (1 500 tot 1 800 uren studietijd = tijd nodig voor lessen + persoonlijke verwerking van de stof) en wordt georganiseerd door de universiteit. Tweederde van die opleiding is specifiek gericht op de autonome beroepsuitoefening, vandaar 'stagejaar'. De federale overheid voorziet een maandelijkse vergoeding.

Specialisaties

Een deel van de afgestudeerde tandartsen duikt niet onmiddellijk de algemene praktijk in, maar specialiseert zich aan de universiteit in een bepaalde discipline. De vakgroep Tandheelkunde van de Universiteit Gent heeft zijn specialisatieopleidingen gestructureerd binnen het wettelijke kader van de specialisatieopleidingen, de zogenaamde master-na-master-opleidingen. Het aantal plaatsen is beperkt. De specialisatieopleidingen worden in het Engels gedoceerd. Aan de Gentse Universiteit kan een tandarts zich momenteel specialiseren in 'Advanced Dentistry' in:

- Orthodontics 4j. (erkende specialisatie)
- Periodontics 3j. (erkende specialisatie)
- Endodontics 3j.
- Paediatric Dentistry and Special Care 3j.
- Reconstructive Dentistry 3j.

De master-na-masteropleiding omvat 60 studiepunten en wordt steeds gecombineerd met een uitgebreide klinische specialistische opleiding. De volledige opleiding omvat dus meerdere jaren. De totale studieduur bedraagt voor orthodontie vier jaar en voor de andere specialisaties drie jaar. Alle opleidingen worden georganiseerd op fulltime basis en de inhoud wordt permanent getoetst aan de Europese richtlijnen van de respectieve organisaties en/of academies. De opleiding wordt bekroond met het diploma Master(-na-Master).

Het Ministerie van Volksgezondheid erkent, naast de titel van 'algemeen tandarts', momenteel enkel de titel van 'tandarts-specialist in de orthodontie' en de titel 'tandarts-specialist in de parodontologie'. De titel van 'stomatoloog' is ook wettelijk beschermd, maar is voorbehouden aan artsen die na een gecombineerde studie van Geneeskunde én Tandheelkunde de specialisatieopleiding in de mond-, kaak- en aangezichtschirurgie gevolgd hebben. Voor de erkende opleidingen wordt tijdens de opleiding een maandelijkse vergoeding voorzien.

Internationalisering

Meer info:
www.UGent.be/buitenland

Universitaire studies houden meer in dan het verwerven van academische kennis en vaardigheden. Tijdens je studies word je klaargestoomd om te functioneren in een mondiale maatschappij en arbeidsmarkt. Een internationale ervaring, in de brede zin van het woord, maakt dan ook inherent deel uit van je opleiding aan de UGent:

- × je komt in contact met buitenlandse lesgevers en sprekers
- × je volgt les samen met internationale medestudenten
- × je verwerkt leerstof uit anderstalige cursussen
- × je brengt een periode door aan een buitenlandse universiteit
- × ...

Internationale uitwisseling

Een uitwisseling is een unieke kans. Je werkt een deel van je studieprogramma af aan een buitenlandse partnerinstelling en je vakken worden integraal in rekening gebracht aan de UGent zodat je geen studieovertraging oploopt. Op die manier geef je een extra dimensie aan je studie en behaal je een Vlaams diploma met internationale allure.

Het meest bekende uitwisselingsprogramma is **Erasmus**, waarbij je een beurs krijgt om te studeren aan één van de zorgvuldig geselecteerde Europese partneruniversiteiten.

Daarnaast zijn er ook samenwerkingen met niet-Europese universiteiten en krijg je de kans om voor een semester of een jaar naar de Verenigde Staten, China, Zuid-Afrika ... te trekken. Elke student komt in aanmerking voor zo'n leerrijke ervaring.

In de opleiding tandheelkunde is het mogelijk om tijdens je masteropleiding één van de stages in het buitenland te doen. Er worden stageplaatsen voorzien zowel binnen Europa als in ontwikkelingslanden (overzeese ervaringen). In de meeste gevallen betreft het een periode van maximaal drie maanden.

Vorbereiding en begeleiding

Uiteraard vertrek je niet onvoorbereid op een buitenlands avontuur. Je kunt deelnemen aan infosessies of een beroep doen op persoonlijke begeleiding. Ben je nieuwsgierig? Kom dan in oktober naar de **International Days**. Het is een eerste kennismaking en daarna krijg je meer specifieke informatie tijdens de facultaire infosessies. Je komt in contact met de 'internationale' medewerkers van de UGent en met voormalige uitwisselingsstudenten die met veel enthousiasme over hun ervaringen vertellen. Kennis van de taal van jouw gastland is niet onbelangrijk. Het Universitair Centrum voor Talenonderwijs richt intensieve cursussen in voor de belangrijkste talen (ook in de zomervakantie). Zo kun je gemakkelijk contacten leggen en het zal je ook op academisch vlak op weg helpen.

Meerwaarde

Een internationale uitwisseling betekent een enorme boost voor je talenkennis: je kennis neemt toe en je krijgt vertrouwen om een andere taal te gebruiken. Europees onderzoek toont aan dat een buitenlandse studie-ervaring een gunstig effect heeft op je zelfvertrouwen, zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Er is ook een positieve impact op je latere carrière: je vindt sneller werk en je krijgt betere kansen tijdens je beroepsloopbaan.

Als enige aanbeveling voor toekomstige Erasmus-studenten zou ik zeggen: doen! Er is altijd twijfel in het begin, maar de ervaringen die je opdoet op Erasmus zijn onvergetelijk.

Karel, masterstudent

En verder (studeren) ...

In het schema bij de rubriek 'Opbouw' vind je een paar voorbeelden van specifieke vervolgopleidingen.

Niet-aansluitende master

Na het afronden van een bacheloropleiding volgen de meeste studenten de rechtstreeks aansluitende master. Het is nog steeds de meest voor de hand liggende keuze. Een spoorwissel is echter ook mogelijk ... Een aantal bachelordiploma's kan doormoeten naar een masteropleiding in een ander (min of meer aanverwant) studiedomein. In sommige gevallen kun je onmiddellijk naar die master. Je kunt de overstap soms ook voorbereiden door bv. in de bachelor een verbredende minor te kiezen. Kies je voor een vakgebied dat minder nauw aanleunt bij je bachelor, dan zul je je kennisniveau moeten bijwerken via een voorbereidingsprogramma. Op die manier verwerf je een brede waaier aan competenties en ben je goed gewapend om interdisciplinair te werken binnen onze complexe samenleving.

Een tweede masterdiploma

Wie al een masteropleiding achter de rug heeft en de opgedane kennis nog wil verbreden of verdiepen, kan kiezen voor een bijkomend masterdiploma of een master-na-masteropleiding (ManaMa). Een ManaMa eindigt net als een initiële master (ManaBa) met een masterproef.

Specifieke Lerarenopleiding

De specifieke lerarenopleiding (SLO) leidt tot het diploma van leraar en is in eerste instantie gericht op de vorming van toekomstige leraren secundair onderwijs. Er is evenwel ook aandacht voor een bredere educatieve vorming met het oog op onderwijsopdrachten in het hoger onderwijs, het sociaal-cultureel vormingswerk, musea enz.

De opleiding heeft een studieomvang van 60 studiepunten, waarvan 30 studiepunten theorie en 30 studiepunten praktijk.

In de lerarenopleiding leer je de in de basisopleiding verworven vak kennis omzetten in zinvolle leerinhouden voor leerlingen, leer je leerprocessen te begeleiden en ontwikkel je een pedagogische bekwaamheid om jonge mensen te ondersteunen in hun ontwikkeling. De opleiding steunt hierbij op algemeen pedagogisch-didactisch gerichte cursussen enerzijds en op de vakdidactiek van de eigen studierichting anderzijds.

De praktijk bestaat uit stage: dat kan onder de vorm van een klassieke stage zijn (oefeningen en stage in scholen) of een (betaalde) ingroe- of LIO (Leraar-In-Opleiding)-baan indien je reeds een lesopdracht hebt.

Doctoraat

Doctoreren is een doorgedreven vorm van specialisatie rond een bepaald onderwerp in een bepaald onderzoeksdomein. Na een intensieve periode van origineel wetenschappelijk onderzoek schrijf je de resultaten neer in een proefschrift dat je verdedigt voor de examenjury. Na slagen krijg je de titel van doctor. Het is de hoogste graad die kan worden uitgereikt door een Vlaamse universiteit. Basisvoorwaarde is uiteraard een diepgaande interesse voor een bepaald vakgebied, gekoppeld aan een brede maatschappelijke belangstelling én de bereidheid om je een aantal jaren in te zetten voor vernieuwend wetenschappelijk onderzoek.

De meeste doctorandi zijn in die periode tewerkgesteld aan de universiteit als wetenschappelijk medewerker of in het kader van één of ander onderzoeksproject. Een hoge graad van expertise en de gepaste omkadering zijn alvast aanwezig. Een doctoraatstitel kan een belangrijke troef zijn voor leidinggevende en creatieve (research)functies, niet het minst door de internationale ervaring die de doctoraatsstudent opbouwt. De titel van doctor is ook een voorwaarde voor wie een academische carrière binnen de universiteit of een andere wetenschappelijke instelling ambieert.

Postgraduaat

Een aantal opleidingstrajecten voorziet een verdere professionele vorming na het voltooien van een bachelor- of masteropleiding. Die postgraduaatsopleidingen verdiepen of verbreden een aantal competenties en omvatten ten minste 20 studiepunten. Na afloop van een postgraduaatsopleiding krijg je een postgraduaatsgetuigschrift of bv. een diploma met bepaalde beroepstitel.

Permanente vorming

Alle opleidingsprogramma’s die niet leiden tot een formeel diploma zijn gebundeld onder de term ‘permanente vorming’. De programma’s zijn zeer uiteenlopend qua omvang en duur. Ook de toelatingsvoorwaarden zijn erg verschillend afhankelijk van de opleiding.

1ste jaar Bachelor tandheelkunde

OPLEIDINGSONDERDEEL	SP	SEM
GEMEENSCHAPPELIJKE VAKKEN (met geneeskunde)		
De Cel: Fundamentele concepten, structuur en functie: partim I	8	1
De Cel: Fundamentele concepten, structuur en functie: partim II	8	1
De Cel: Energie en metabolisme	5	1
De Cel: Moleculaire biologie en genetica	7	2
Informatieverwerking	3	J
SPECIFIEKE VAKKEN TANDHEELKUNDE		
Infectie en afweer	6	2
Algemene histologie en histogenese van tand en omgevende weefsels	3	1
Gebitsontwikkeling	8	2
Klinische vaardigheden I: EHBO, communicatie, mondhygiëne-instructie	3	J
Handvaardigheid I	5	J
Maatschappelijke tandheelkunde I	4	2

Studiepunten

Studiepunten (sp) verwijzen naar de omvang van een vak/opleiding. Elk ‘jaar’ bestaat uit 60 sp verdeeld over de verschillende vakken. Bij het bepalen van het aantal studiepunten wordt niet alleen rekening gehouden met het aantal uren les, oefeningen, practica ... maar ook met de tijd die nodig is om alles te verwerken. Meer details over de verhouding aantal uren les/ oefeningen/practica/persoonlijke verwerking ... vind je op www.studiegids.UGent.be. Ga via de faculteit en je opleiding naar het vak van je keuze.

Semestersysteem

Alle opleidingen zijn georganiseerd volgens het semestersysteem. Dat wil zeggen dat het academiejaar opgesplitst is in twee semesters. Het is een stimulans om regelmatig te werken vanaf het begin van het academiejaar. Elk semester eindigt met de examens over de vakken van dat semester. Zo krijg je al halfweg het academiejaar feedback over je vorderingen, je manier van werken enz. Een heel beperkt aantal vakken wordt nog gedoceerd over de twee semesters heen (jaarvakken). Meestal gaat het dan om zgn. integratievakken zoals bachelorproef, projecten, seminarierwerken ...

2de jaar Bachelor tandheelkunde

OPLEIDINGSONDERDEEL	SP	SEM
Ontwikkelingsbiologie	4	1
Bouw en functie I	10	1
Bouw en functie II: orofaciaal systeem	8	1
Tandheelkundige materiaalwetenschappen	6	2
Orale infectie I: cariologie	7	2
Orale infectie II: parodontologie	7	2
Farmacologie	3	2
Handvaardigheid II	7	J
Klinische vaardigheden II, inclusief ethiek, tandarts-patiëntrelatie, praktijkbeheer, radioprotectie	3	J
Maatschappelijke tandheelkunde II	3	2

3de jaar Bachelor tandheelkunde

OPLEIDINGSONDERDEEL	SP	SEM
Medische statistiek en epidemiologie	6	2
Algemene anamnese en diagnostiek m.b.a. radiologie	5	1
Tandheelkundige anesthesie	3	1
Restauratieve tandheelkunde I	8	1
Orale infectie III: endodontologie	4	2
Inleiding tot de pathologie van de mond	3	2
Parodontale therapie	4	1
Prothetische tandheelkunde I	4	1
Handvaardigheid III: restauratieve tandheelkunde, endodontologie en prothetische tandheelkunde	9	J
Klinische vaardigheden III: kliniek: preventieve en restauratieve tandheelkunde, parodontale therapie, prothetische tandheelkunde	6	J
Restauratieve tandheelkunde II	8	2

Na de bachelor

Een korte beschrijving van de inhoud van de rechtstreeks aansluitende master(s) vind je in deze bachelorbrochure onder ‘opbouw’.

Een uitgebreide beschrijving van de master, inclusief schakel- en voorbereidingsprogramma’s, en het concrete vakkenpakket kun je raadplegen via de website www.studiekeizer.UGent.be.

Inhoud vakken eerste jaar

> De Cel: Fundamentele concepten, structuur en functie: partim I en II

In dit opleidingsonderdeel worden de fysische en chemische bouwstenen aangereikt om de moleculaire celbiologische mechanismen die de cel sturen te begrijpen. Meteen worden de fysische en de chemische basiswetten aangebracht om de celbiologische processen te kunnen analyseren. Hiertoe komen de volgende onderwerpen aan bod: de biomedische toepassingen van de optica en elektriciteit, de algemene chemie en de driedimensionale structuren van de materie en de bouwstenen van de organische verbindingen. Dit opleidingsonderdeel heeft bovendien tot doel de student kennis bij te brengen van de celmorfologie, de celfuncties en de hieraan ten grondslag liggende chemische processen, inzicht te geven in de bio-evolutie van eencelligen en organisatie tot meercelligen, de elementaire structuur aan te leren van de biomoleculen van de cel (koolhydraten, eiwitten, RNA en DNA, vetten en fosfolipiden) en hun bijdrage tot de verschillende celfuncties en tot de productie van cellulaire energie van bepaalde componenten. Volgende thema’s worden behandeld:

- ✕ het ontstaan en evolutie van het leven en de biologische principes en evolutie van eenvoudige eencellige structuren tot meercellige structuren en interrelaties;
- ✕ de bouw van de cel en celorganellen, de gebruikte technieken om dit waar te nemen en relatie met functie;
- ✕ betekenis en morfologische bijdrage van de belangrijkste bestemmingen van een cel: celdeling, mitose en meiose, celdood, celdifferentiatie en celbeweging;
- ✕ vergelijking tussen de organisatie van eukaryote en prokaryote cellen en van virussen;
- ✕ eigenschappen van de eiwitten, de relatie tussen hun structuur en functie met speciale aandacht voor enzymen, antilichamen, membraaneiwitten en eiwitten van de extracellulaire matrix;
- ✕ de basiscomponenten van de cel en het gebruik ervan door de cel voor zijn energieproductie, met speciale aandacht voor het ATP als energiemolecule en als belangrijke regulator van metabole processen;
- ✕ een aantal toepassingen in de kliniek o.m. microscopische technieken, elektroforese, chromatografische scheidingstechnieken, gel elektroforese, fluorescentie microscopie en flow cytometrie.

> De Cel: Energie en metabolisme

Dit blok sluit aan bij de biochemie en concentreert zich op 'energie en het basismetabolisme'.

- × De dierlijke cel staat centraal.
- × Wat is energie voor een cel: hoe wordt ze aangemaakt en opgebruikt?
- × Energie ontstaat door afbraak van koolhydraten, aminozuren en vetten. De cel bouwt ook haar eigen basismoleculen. De wijze waarop de verschillende reactiewegen verlopen, in elkaar verweven zijn en gestuurd worden, vormt het hoofddoel van dit onderdeel.
- × Synthese en integratie van die systemen is het hoofddoel van dit blok.

> De Cel: Moleculaire biologie en genetica

Dit blok bestudeert de moleculaire biologie en de medische genetica.

- × Het blok besteedt aandacht aan het principe van DNA-replicatie, DNA-herstel, de eigenschappen van het eukaryoot genoom, de dynamiek van het genoom, de controle van de gen-expressie, de eiwitsynthese.
- × De mechanismen van intracellulaire signaaloverdracht worden behandeld vanuit een moleculaire invalshoek. In nauwe aansluiting wordt de studie van de basisinzichten uit de genetica aangevat.
- × De belangrijkste basismechanismen worden geïllustreerd aan de hand van probleemgeoriënteerde toepassing.

De opleidingsonderdelen uit 'De Cel' worden geïllustreerd vanuit een ziektebeeld (bv. mucoviscidose).

> Informatieverwerking

In dit opleidingsonderdeel wordt de student het onderscheid bijgebracht tussen data, informatie en kennis, maakt de student kennis met de belangrijkste informatiebronnen, -dragers en -kanalen en weet ze te situeren in de globale informatiemaatschappij. De student leert de mogelijkheden en beperkingen van de nieuwe informatie- en communicatietechnologieën (ICT) kennen en krijgt een vorming om op kritische en efficiënte wijze informatie te zoeken en te consulteren.

In dit vak komen aan bod:

- × algemene inleiding i.v.m. gegevens, informatie en kennis in de geneeskunde, inclusief kwaliteitsaspecten en beveiligingsaspecten;
- × informatiebronnen, -dragers, -kanalen en permanente zelfstudie;

- × de globale informatiemaatschappij en de rol van de nieuwe informatie- en communicatietechnologieën; kritisch lezen;
- × inleiding tot probleemgeoriënteerd denken en tot Evidence Based Medicine;
- × praktisch omgaan met informatie met o.m.: praktische aspecten i.v.m. computerondersteund- en afstandsonderwijs en het internet (e-mail, Medline, biomedische websites, methodologisch filteren);
- × de encyclopedie van de medische informatie.

> Infectie en afweer

Met dit opleidingsonderdeel worden de volgende leerdoelen nagestreefd:

- × de student kan de basale elementen van het normaal menselijk afweersysteem beschrijven op moleculair celbiologisch en histologisch niveau, voor zover relevant voor klinische en medisch-biologische problematiek op het gebied van infectie, immunodeficiënties, auto-immuniteit, ontstekingsreacties, allergie, vaccinatie, transplantaties en tumoren;
- × de student kan uitleggen hoe de verschillende bouwstenen met verschillende functies van het immuunsysteem in elkaar grijpen tijdens een immuunreactie;
- × de student heeft inzicht in de structuur en functie van medisch belangrijke bacteriën, virussen, schimmels, gisten, protozoa, insecten, wormen ...;
- × de student kent de aangrijpingspunten van antibiotica en antivirale middelen;
- × de student heeft een inzicht in het ecosysteem van de bacteriën en in de epidemiologie van infecties;
- × de student heeft inzicht in overdrachtswegen, sterilisatie en desinfectie;
- × de student is in staat handhygiëne toe te passen;
- × de student kan een vaccin toedienen;
- × de student kan een tuberculine reactie zetten;
- × de student kan correcte informatie geven bv. over vaccinatie.

> Algemene histologie en histogenese van tand en omgevende weefsels

Dit opleidingsonderdeel heeft als doel de studenten vertrouwd te maken met de basisbegrippen van de histologie en hen een grondige kennis bij te brengen over de verschillende weefseltypen en structuren gelegen t.h.v. de tand. Ook wordt kennis bijgebracht over de algemene histogenese van de tand- en steunweefsels. De kennis van dit blok vormt de basis voor Bouw en Functie I en II (2de Bachelor).

Ik ben nooit de student geweest die alles al op voorhand doorgenomen heeft, maar ik begin ook niet op het allerlaatste moment. Dat geeft soms spannende momenten tijdens de examenperiode. Maar het is een kwestie van je te focussen en af te sluiten van de buitenwereld. Iedereen moet voor zichzelf uitmaken welke studiemethode het best werkt.

Timothy, 3de jaar bachelor

Volgende onderwerpen komen aan bod:

- × histologische aspecten van epitheel, bindweefsel, kraakbeen, bot en spier;
- × bijzondere histologie van tand;
- × bijzondere histologie van omgevende structuren: bloedvaten en huid;
- × algemene ontwikkeling van tand- en steunweefsels;
- × vorming van glazuur, dentine-pulpa complex en parodontium.

> Gebitsontwikkeling

De student wordt een grondige kennis bijgebracht van de uitwendige en inwendige macroscopische morfologie van alle tanden zowel van het definitief als van het melkgebit. De student leert de verschillende gebitselementen herkennen, vergelijken en oriënteren t.o.v. naburige tanden en structuren. De student wordt een grondige kennis bijgebracht van de gebitsontwikkeling vanaf de foetale periode tot de volwassenheid. Dat houdt de kennis in van de calcificatie van gebitselementen vóór en na de geboorte, van de ontwikkeling en doorbraak zowel van het complete melkgebit als van de definitieve tanden tijdens de eerste wisselfase en via de eerste transitionele periode en de tweede wisselfase tot en met het blijvend gebit. De student verwerft een grondig driedimensioneel inzicht in de bouw en het functioneren van het kauwapparaat. Anatomische oppervlaktestructuren kunnen waargenomen worden bij levende personen (beenderige reliëfs en spieren) en alle structuren kunnen herkend worden op anatomische modellen en preparaten. De student wordt een grondige kennis bijgebracht van de statische en dynamische verhoudingen in het stomatognathisch stelsel, in de relatie tussen morfologische karakteristieken en functionele aspecten, in de normale functie en in de normale fysiologische veranderingen bij de ouder wordende patiënt. De student krijgt inzicht in het klinisch analyseren van statische verhoudingen en functie van het stomatognathisch stelsel.

De volgende thema's komen aan bod: Aspecten van gebitsontwikkeling vóór de geboorte - Gebitsontwikkeling van de geboorte tot het complete melkgebit - De doorbraak van de eerste blijvende molaren en de wisseling van het front tijdens de eerste wisselfase - De gebitsituatie in de intertransitionele periode - De wisseling van de zijdelingse delen en de doorbraak van de tweede blijvende molaren in de tweede wisselfase - Het blijvend gebit en enkele algemene aspecten van de normale gebitsontwikkeling - Terminologie van alle vlakken en structuren van gebitselementen - Relatie van de verschillende gebitselementen t.o.v. elkaar en de omliggende orofaciale structuren - Macroscopische en morfologische

kenmerken en verschillen (kroon-, pulpa- en wortelanatomie) van gebitselementen van het definitief gebit - Macroscopische en morfologische kenmerken en verschillen (kroon-, pulpa- en wortelanatomie) van gebitselementen van het melkgebit - Osteologie van de schedel met betrekking tot kaakgewricht en kauwspieren - Kaakgewricht - Kauwspieren, suprahyale en infrahyale spieren - Statische verhoudingen in de tandbogen - Statische en excentrische contactverhoudingen - Occlusaal-morfologische concepten - Tandmobiliteit - Registratie van grensbewegingen - Normale functies: kauwen, slikken - Rustpositie en rusthoogte - Relatie vorm-functie: determinanten - Prothetische occlusieconcepten - Fysiologische morfologische en functionele occlusieveranderingen in relatie tot leeftijd.

> Klinische vaardigheden I: EHBO, communicatie, mondhygiëne-instructie

Met deze cursus leert de student

- × eerste hulp te bieden bij een medische urgentie, tot er meer gespecialiseerde hulp aankomt;
- × een ongevalslachtoffer te bevrijden, te verplaatsen en in recovery-houding te plaatsen;
- × beoordelen of een slachtoffer kunstmatige beademing en/of hartmassage behoeft en een vrije luchtweg verzekeren;
- × op een volwassen persoon en een kind een effectieve kunstmatige beademing en hartmassage toe te passen;
- × de meest frequent vereiste noodverbanden aan te leggen (na hiervoor het geschikte materiaal te hebben uitgezocht).

Tevens wordt de student actief luisteren en empathie aangeleerd als basisvaardigheden in een effectieve arts-patiëntcommunicatie en leert hij mondhygiëne instructies aan kinderen te geven. Volgende items worden behandeld: elementaire kennis over ademhaling en bloedsomloop, voor zover van belang voor het beoordelen en behandelen van ademhalings- of hartstilstand - het ABC van de reanimatie (theoretisch en praktisch) - kennis basiselementen verder gevorderde vitale ondersteuning - kennis van de verschillende soorten verbanden en vaardigheden inzake de keuze en het aanleggen van noodverbanden - stabilisatie van een ongevalslachtoffer - elementair inzicht in het specifieke van de arts-patiëntcommunicatie - kennis en vaardigheden inzake actief luisteren en empathie - mondhygiëne-instructie aan kinderen. Een eerste contact met de patiënt is er al vanaf het eerste jaar van de opleiding tot tandarts: een unicum in Vlaanderen die de patiëntgerichtheid van de opleiding illustreert.

> Handvaardigheid I

Vanaf het eerste jaar wordt de handvaardigheid en het ruimtelijk inzicht van de student getoetst, bijgestuurd en verder ontwikkeld zodat de student praktisch voorbereid is op de klinische vaardigheden die in de verdere opleiding aan bod komen. Gedurende het hele jaar (een halve dag per week) worden handvaardigheid en 3D-inzicht ingeoeft en getoetst via gebruik en verwerken van tandheelkundige materialen, en morfologische en functionele wasopbouw van gebitselementen waarmee tevens statistische en dynamische occlusale verhoudingen aangeleerd worden.

> Maatschappelijke tandheelkunde I

Met dit vak leert de student de concepten als ziekte en gezondheid te kaderen in een breed maatschappelijk beeld en leert de wijze waarop onze maatschappij omgaat met ziekte en gezondheid te duiden aan de hand van eenvoudige voorbeelden.

De student verwerft een beginnend inzicht van culturele, sociale en milieufactoren op het ontstaan, de perceptie en het verloop van ziekte en genezing.

De student verwerft inzicht in de maatschappelijke factoren, waaronder culturele, sociale en milieufactoren, die van invloed zijn op het functioneren van de gezondheidszorg.

De student verwerft inzicht in effecten van levensstijl en omgevingsfactoren op het behoud van mondgezondheid en op de preventie ervan.

De student wordt geleerd zijn eigen mondgezondheid te duiden en kan de determinanten ervan uitleggen.

De student verwerft inzicht in de belangrijkste economische aspecten van de gezondheidszorg en de samenhang met de organisatie van de samenleving.

De student verwerft inzicht betreffende het voorkomen van de primaire mond-aandoeningen: cariës - gingivitis - tandsteen.

De student wordt de basiskennis en de vaardigheid om voorlichting te geven aangeleerd ter preventie van deze primaire mondaandoeningen.

De student verwerft inzicht in de begrippen gedrag, emotie en cognitie en de daarbij aansluitende psychologische therapievorming.

Hiertoe komen in dit vak aan bod: Basisbegrippen van de psychologie - Basisbegrippen van de sociologie - Basisbegrippen en toepassingen van de epidemiologie met bijzondere aandacht voor tandheelkundige indices en criteria voor het uitvoeren van klinisch-epidemiologisch onderzoek - Inleiding tot de voorlichtingskunde met inbegrip van basisadviezen over mondgezondheid (plaque - preventie - voeding - fluoride).

Jaarschema eerste jaar

1ste semester

	4 weken	4 weken	4 weken	1 week	2 weken	5 weken
Introductie	De Cel: fundamentele concepten, structuur en functie: partim I	De Cel: fundamentele concepten, structuur en functie: partim II	De Cel: Energie en metabolisme Algemene histologie en histogenese van tand en omgevende weefsels	Inhaalactiviteiten	Kerstvakantie	Blokperiode + Evaluatie I gevolgd door 1 week vakantie
	Klinische en communicatieve vaardigheden I					
	Informatieverwerking					
	Exploratie en ethiek in de gezondheidszorg					
	STUDIUM GENERALE					

2de semester

3 weken	3 weken	6 weken	1 week	6 weken
Gebitsontwikkeling	De Cel: moleculaire biologie en genetica	Infectie en afweer	Inhaalactiviteiten	Blokperiode + Evaluatie II
Klinische vaardigheden: eerste hulp bij ongevallen/ communicatie/mondhygiëne-instructie Communicatie: luisteren, empathie				
Informatieverwerking				
Handvaardigheid I				
Maatschappelijke tandheelkunde I				
Onderbroken door 2 weken paasvakantie				

Ik zit niet op kot dus aan de thuissituatie veranderde niet veel maar het is wel vreemd dat je niet aanwezig moet zijn in de lessen, dat de prof-fen geen namen kennen ... De eerste examenperiode wist ik echt niet goed wat ik moest verwachten maar ik leerde zoals ik altijd al gedaan had en het lukte op die manier. Alleen die lange blok- en examenperiodes, daar heb ik het nu soms nog moeilijk mee!

Karolien, 3de jaar bachelor

Studieondersteuning

Beginnen aan universitaire studies betekent een grote verandering en aanpassing. Niet alleen is de groep studenten groter, het is vooral de hoeveelheid stof die omvangrijker is. Als student moet je bijgevolg beschikken over een flinke portie zelfstandigheid en doorzettingsvermogen. Dat is niet voor iedereen even gemakkelijk. Allerlei initiatieven met betrekking tot studieondersteuning begeleiden je in dat proces.

Onderwijs

Studeren begint in de les. In de lessen verneem je wat er van je verwacht wordt en hoe dat geëvalueerd zal worden. Je krijgt extra uitleg en illustraties die je inzicht zullen bevorderen. Je kunt vragen stellen aan de lesgevers (voor, tijdens en na de colleges) of aan de assistenten. Voor ieder vak is er een specifiek begeleidingsaanbod: vraagbaak, werkcolleges, spreekuren, computeroefeningen ... Hier verloopt de ondersteuning in kleinere groepen of zelfs individueel.

De Universiteit Gent beschikt ook over een elektronische leeromgeving onder de naam Minerva. Op die manier kun je op elk moment van de dag lesmateriaal of leeropdrachten bekijken of downloaden, opdrachten inleveren, online toetsen maken, communiceren met je lesgever en medestudenten ... Een computer met internetaansluiting volstaat om in de digitale leeromgeving te stappen. Dat kan via je eigen computer thuis of op kot, of in één van de computerklassen van de Universiteit Gent.

Monitoraat

Het monitoraat van de faculteit is een vertrouwelijk en vlot toegankelijk aanspreekpunt voor alle studenten. De studiebegeleiders en trajectbegeleider van het monitoraat nemen initiatieven om het studeren vlotter en efficiënter te laten verlopen.

> De studiebegeleiders

- begeleiden een aantal vakken in het eerste jaar bachelor inhoudelijk, je kunt bij hen terecht met vragen over de leerstof;
- bieden individuele en/of groepsessies aan over studiemethode en studieplanning, examens afleggen, evalueren en bijsturen ... en zijn dus het aanspreekpunt voor al je vragen rond studieaanpak.

> De trajectbegeleider

- geeft je individueel advies over je persoonlijk studietraject en studievoortgang;
- begeleidt en geeft informatie bij de keuzemomenten tijdens je studieloopbaan (afstudeerrichting, minor/major ...), mogelijkheden i.v.m. GIT (geïndividualiseerd traject), aanvragen van een creditcontract, spreiding van studies enz.;
- helpt je bij heroriëntering (overstap naar andere opleiding).

Studieloopbaanadvies

Het Adviescentrum voor Studenten is het centrale aanspreekpunt van de Universiteit Gent voor informatie en advies in verband met de diverse aspecten van de studieloopbaan zowel voor, tijdens als na je universitaire studie. Je kunt er ook terecht voor begeleiding bij specifieke studieproblemen en persoonlijke/psychologische problemen. In onderling overleg wordt dan een begeleiding opgestart of word je begeleid doorverwezen. Je kunt er terecht voor een individueel gesprek en ieder semester zijn er groepstrainingen over faalangst, uitstelgedrag en efficiënt studeren.

Informeer jezelf voldoende!
De keuze maken is moeilijk
(en duurt bij de een al wat
langer dan bij de ander)
maar als je jezelf vastpint
op één studie, laat je je
droomopleiding misschien
wel aan je voorbijgaan.
Kijk om je heen, stel mensen
uit het vakgebied vragen,
ga naar infodagen ...

Liselotte, 2de jaar bachelor

Gewikt en gewogen

Het onderwijs aan de Vlaamse universiteiten is al geruime tijd in beweging. Het traditionele kennisgericht opleiden maakt steeds meer plaats voor een competentiegericht manier van lesgeven. In de praktijk betekent het dat kennisreproductie, het zogenaamde 'papegaaienwerk', niet langer het ultieme einddoel is van een academische studie. Die evolutie blijft uiteraard niet zonder gevolgen voor de rol die studenten aannemen binnen hun opleiding. Vandaag de dag worden universiteitsstudenten benaderd als actieve en kritische kennisproducenten. Tijdens hun opleiding ontwikkelen ze de noodzakelijke basisvaardigheden om zelf kennis te creëren in complexe theoretische en/of concrete situaties. Het wetenschappelijk onderzoek vormt hierbij steeds het vaste referentiekader en toont aan hoe ingewikkelde problemen vanuit een wetenschappelijke invalshoek benaderd kunnen worden.

Academisch competent?!

Een universitaire studie vergt dus meer dan alleen een goed ontwikkeld geheugen. Als student moet je ook in staat zijn efficiënte en effectieve probleemoplossingsstrategieën te ontwikkelen, op een constructieve manier in teamverband te werken en op een wetenschappelijke (meertalige) manier te communiceren. Voorts zijn een hoge dosis zelfstandigheid en regelmatig studiewerk, een oprechte intrinsieke motivatie voor het gekozen studieobject ... onontbeerlijk voor het welslagen van jouw opleiding. Die algemene academische competenties bepalen niet alleen de eigenheid van een universitair diploma, ze blijken eveneens in heel veel werksituaties van onmisbaar belang.

Toelatingsexamen

Als je tandheelkunde (of geneeskunde) wil studeren, moet je beschikken over een diploma secundair onderwijs én bovendien slagen voor het tweeledige toelatingsexamen. Het eerste deel (= Kennis en inzicht in de wetenschappen) test je begripsniveau van de basiswetenschappen wiskunde, fysica, chemie en biologie. Het tweede deel (= Informatie verwerven en verwerken) confronteert je o.a. met het specifieke medische en wetenschappelijke beroepsprofiel van (tand)artsen a.d.h.v. casussen (gesprek arts-patiënt). Een stillesoefening toetst je algemene cognitieve vaardigheden en de mate waarin je informatie verwerkt.

> Praktisch

Het toelatingsexamen neemt één volledige dag in beslag. Het wordt gewoonlijk tweemaal per (academie)-jaar georganiseerd: een eerste keer begin juli, een tweede keer eind augustus. Je meldt je een drietal weken vooraf aan d.m.v. een inschrijvingsformulier uit de specifieke infobrochure Toelatingsexamen arts-tandarts. De brochure bevat gedetailleerde informatie over het examen en kan je verkrijgen in het Adviescentrum voor Studenten, het decanaat van de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen of via het web op www.ond.vlaanderen.be/toelatingsexamen.

Voor meer informatie over de voorbereidende initiatieven kun je terecht op www.studiekiezer.UGent.be. Selecteer de opleiding en je vindt toelichting en praktische details onder de rubriek 'Vlot van start'.

Vaardigheden

In de opleiding Tandheelkunde wordt er zowel ingezet op het uitbouwen van een stevige kennisbasis als op vaardigheidsontwikkeling. De UGent legt bewust extra nadruk op het verwerven van manuele en sociale vaardigheden. Die zijn van groot belang, zowel voor de opleiding als voor het beroep.

> Handvaardig

Een deskundig tandarts moet over een goede manuele vaardigheid beschikken. Aanleg hiervoor is meegenomen, maar geen absolute must. Met geduld en motivatie kan je immers heel wat leren, ook op manueel gebied. Via de lijn Handvaardigheid I kan je je manuele vaardigheden al vanaf het eerste jaar oefenen en evalueren. Tijdens je opleiding breng je heel wat tijd door in het preklinisch laboratorium en in de kliniek om technieken aan te leren en uit te voeren. Wie niet echt geïnteresseerd is in de combinatie van het werken met hoofd en handen, begint dan ook beter niet aan de opleiding.

> Sociaal vaardig

De interesse van een tandarts beperkt zich niet tot het medisch-praktische. Aangezien preventie, vnl. bij kinderen en bejaarden, steeds meer aan belang wint, moet je als tandarts ook oog hebben voor de algemene bewustmaking over mondhygiëne en preventieve tandzorg. Sociale vaardigheden zijn bijgevolg noodzakelijk om een kwaliteitsvolle relatie met je patiënten uit te bouwen.

Levenslang leren

Het behalen van het diploma van tandarts is geen absoluut eindpunt. De snelle ontwikkelingen in de wetenschappelijke en technologische kennis dwingen tandartsen zich voortdurend bij te scholen en eventueel te specialiseren. Leergierigheid is dan ook een belangrijke attitude.

Aan het werk

Over de tewerkstelling van jonge tandartsen is de laatste jaren al heel wat inkt gevloeid. Het tekort aan tandartsen is nu al merkbaar en verwacht wordt dat het de volgende jaren enkel nog zal toenemen doordat er veel meer tandartsen op pensioen gaan dan er afstuderen in Vlaanderen.

Status quo?

Door de drastische daling van het studentenaantal in de tandheelkunde daalt het absolute aantal tandartsen. Afgestudeerden die de arbeidsmarkt vervoegen, nemen als het ware de plaats in van de tandartsen die met pensioen gaan. Daarenboven houden meer en meer oudere tandartsen het vlugger voor bekeken. De uitstroom blijkt groter te zijn dan de instroom. Een andere vaststelling is dat veel jonge afgestudeerden hun loopbaan vaak beginnen in groepspraktijken waar meerdere tandartsen samenwerken. Sommigen blijven na hun studies enige tijd werken aan de universiteit, doorgaans deeltijds. Ondertussen is de vervrouwelijking van het beroep een feit (60 % van de studenten zijn vrouwelijk). Veel vrouwelijke afgestudeerden werken eveneens deeltijds om de lasten van het gezinsleven en de praktijk gemakkelijker te combineren.

Keerpunt

Door de vergrijzing van de tandartsenpopulatie en de lage instroom van nieuwe tandartsen zitten de beroepsmogelijkheden duidelijk in de lift. Een tekort aan tandartsen is reëel. Objectief bekeken is er daarenboven nog heel wat werk te verrichten op het gebied van de tandheelkundige verzorging en preventie, maar een fundamentele mentaliteits- en gedragsverandering voltrekt zich niet op een korte tijd. Bovendien kan de arbeidsmarkt voor tandartsen verder nog groeien wanneer de overheid specifieke inspanningen levert en het systeem van terugbetaling van tandheelkundige prestaties verder aanpast. Werkloosheid onder tandartsen komt vandaag de dag niet voor!

Tandartskabinet

Tandartsen komen nog steeds terecht in een individuele tandartspraktijk, maar de groepspraktijken zitten duidelijk in de lift. Enkele tandartsen zijn werkzaam in poliklinieken van ziekenfondsen of in ziekenhuizen. Schooltandverzorging of bedrijfstandheelkunde – werkterreinen die in sommige van de ons omringende landen bestaan – kennen wij in ons land (nog) niet. Vlamingen maken ook gebruik van de mogelijkheid om in het buitenland (binnen de EU) als tandarts te werken. Wie die stap zette, deed dat met succes.

Andere mogelijkheden

Nieuwbakken tandartsen verliezen veelal uit het oog dat er eveneens jobmogelijkheden zijn op het gebied van de medische en farmaceutische bedrijven, firma's voor tandheelkundige materialen, tandverzorgingsdiensten in medische, psychiatrische en geriatrische instellingen. De tandheelkundige zorg voor gehandicapten kent ook een stijgende belangstelling. Hoewel de vergrijzing van de bevolking gestaag toeneemt, blijft de gerodontologie nog een braakliggend terrein. Ook de uitbouw van diensten voor tandheelkundige noodgevallen, forensische of gerechtelijke tandheelkunde en de ontwikkeling van software voor tandartsen (dental computing) zijn mogelijkheden die door jonge tandartsen nog vaak over het hoofd worden gezien.

Informeer je (goed)!

Website Studiekiezer UGent

Kies de opleiding die bij je past! Met die boodschap richt de website zich tot alle studiekiezers. Je vindt er informatie over de inhoud van alle opleidingen van de UGent, het bijhorende studieprogramma, de toelatingsvoorwaarden, het studiegeld, de infomomenten, de voorbereidende initiatieven ... Bovendien kun je ook zoeken op basis van interessegebieden. Die zoekfunctie maakt al een eerste selectie uit het aanbod van de UGent en helpt jou in je keuzeprocess.

Opleidingsaanbod UGent:
www.studiekiezer.UGent.be

Open Lessen

Ben je nieuwsgierig naar hoe het er echt aan toe gaat tijdens de lessen aan de UGent? Dan kun je zowel in de herfst- als in de krokusvakantie een aantal Open Lessen bijwonen – samen met de eerstejaarsstudenten. Als bachelorstudent-voor-één-dag kom je op die manier 'proeven' van de sfeer in een universitaire omgeving.

Inschrijven op
www.UGent.be/openlessen

Try-outs

Tijdens een Try-out kom je te weten hoe het studeren op zich in elkaar zit in een academische context. Je neemt actief deel aan een vooraf opgenomen les die niet gelinkt is aan een specifieke opleiding. Je lost examenvragen op en je krijgt zicht op algemene studeervaardigheden en verwerkingsstrategieën die in iedere opleiding gebruikt kunnen worden. Die vaardigheden helpen jou leerstof efficiënt te verwerken waardoor je maanden later succesvol examens kunt afleggen. Op die manier kun je je keuze voor een universitaire opleiding aftoetsen én je meteen al klaarmaken voor een vlotte start.

Inschrijven op
www.UGent.be/tryouts

www.ond.vlaanderen.be/sidin

UGent op de regionale studie-informatiedagen (SID-ins)

In alle Vlaamse provincies zijn er studie-informatiedagen voor de laatstejaarsleerlingen secundair onderwijs. Ze worden georganiseerd door de Centra voor Leerlingenbegeleiding, op initiatief van het departement Onderwijs en Vorming van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Je maakt er kennis met de brede waaier aan studie- en beroepsmogelijkheden na het secundair onderwijs. Ook de Universiteit Gent is daarop aanwezig met studieadviseurs en medewerkers uit alle faculteiten.

Infomomenten

> Infodag

Inschrijven vanaf 1 december op
www.UGent.be/infodagen

Op de infodag krijg je uitleg over het studieprogramma en de verwachtingen van de opleiding. Je kunt ter plaatse de cursussen inkijken en op een informele manier studenten, proffen en assistenten ontmoeten. Soms is er een rondleiding gepland of kun je een kijkje nemen in de laboratoria en/of praktijklokalen.

Datum: zaterdag 21 maart 2015, 10 u.-13 u.
Plaats: UZ, De Pintelaan 185 (geen ingang voor auto's) - C. Heymanslaan

> Extra infobeurs

Kon je niet aanwezig zijn op de infodag? Dan biedt de extra infobeurs je nog een kans: er zijn geen uitgebreide infosessies maar je kunt er vragen stellen aan de informanten uit alle faculteiten, net zoals op de SID-in. De informatie is bijgevolg beperkter en vervangt niet de specifieke infodag.

Datum: zaterdag 27 juni 2015, 10 u.-13 u. (doorlopend)
Plaats: Ufo, Sint-Pietersnieuwstraat 33

> Infosessie voor ouders

Tijdens de infosessie krijgen je ouders algemene uitleg over studeren aan de UGent, de studieaanpak, de flexibilisering, het leerkrediet, de studiekosten en huisvesting. Uitleg over een specifieke opleiding komt niet aan bod. Als leerling ben je ook welkom.

Datum: zaterdag 14 februari 2015, 10 u. en 14 u.
zaterdag 14 maart 2015, 10 u. en 14 u.
Plaats: Ufo, Sint-Pietersnieuwstraat 33

Inschrijven vanaf 1 december op
www.UGent.be/ouders

Brochures

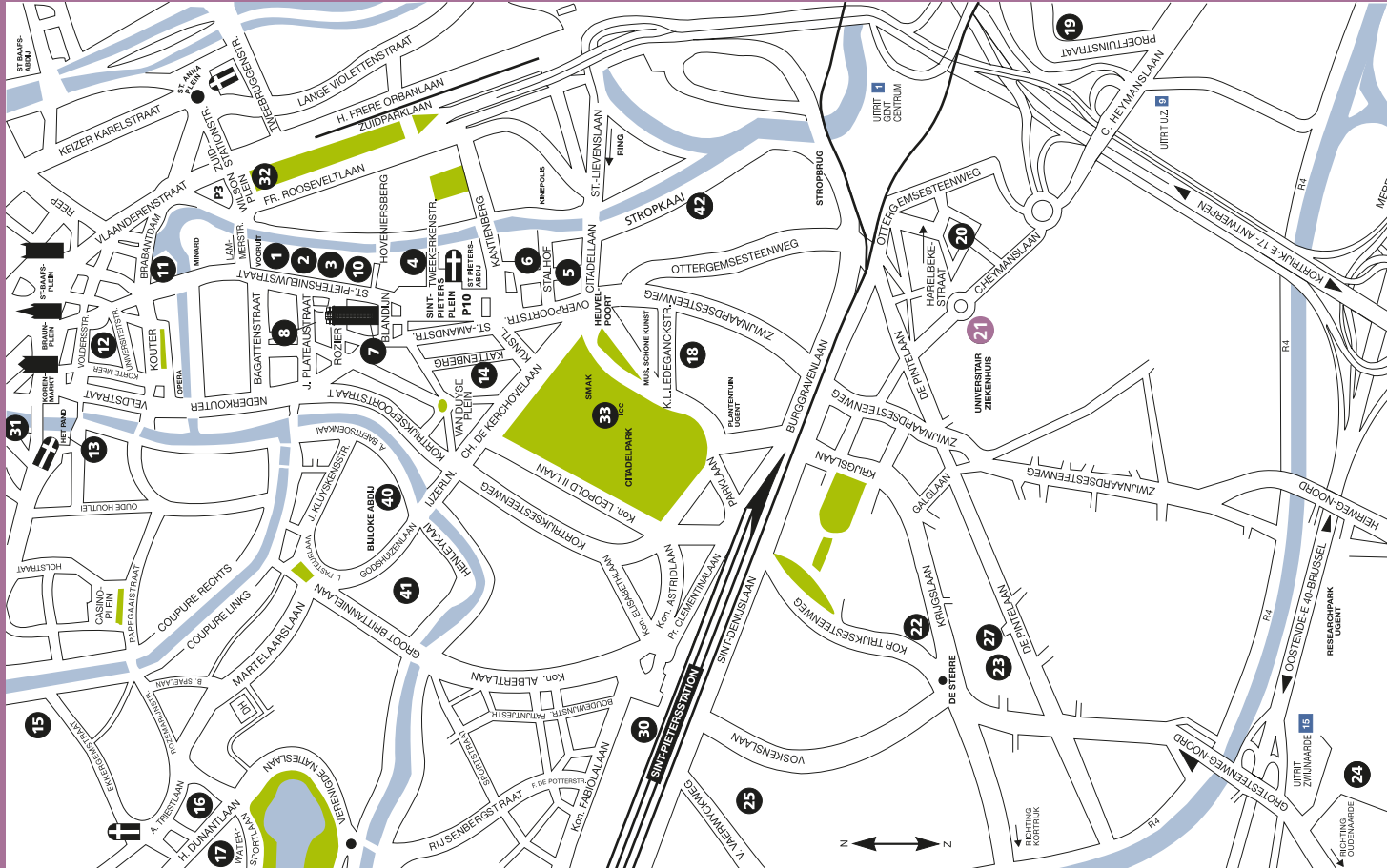
- Per bacheloropleiding van de Universiteit Gent bestaat een gedetailleerde brochure.
- Per masteropleiding is een gedetailleerde informatiefiche beschikbaar.
- *Straks student in Gent*: algemene kennismakingsbrochure voor de toekomstige student.
- *Wonen aan de Universiteit Gent*: info over huisvesting; nieuwe versie in januari.
- *Centen voor Studenten*: info over studiefinanciering, sociaaljuridisch statuut ...; nieuwe versie in maart.

www.UGent.be/brochures

Adviescentrum voor Studenten

Blijven er na een bezoek aan de SID-ins en infomomenten en na het doornemen van de documentatie nog vragen over of wens je een persoonlijk gesprek, dan kan dat op het Adviescentrum. De studieadviseurs staan ter beschikking van toekomstige studenten en hun ouders. Voor een uitgebreide babbel is het wel wenselijk vooraf een afspraak te maken.

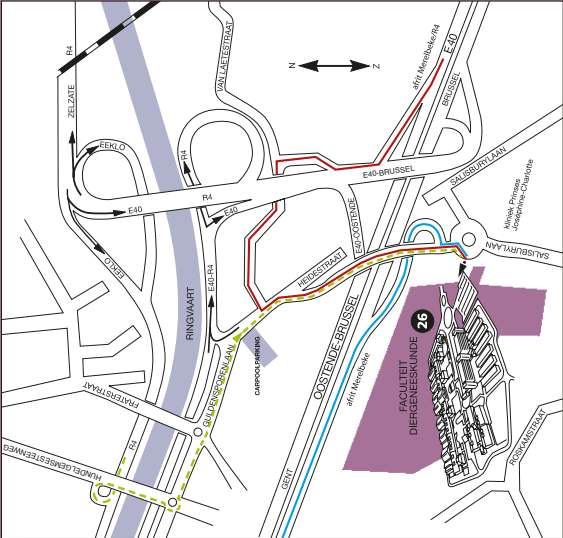
www.UGent.be/adviescentrum

Stadsplan

- 21 Belangrijkste leslokalen
eerste jaar bachelor
Tandheelkunde
- 2 Adviescentrum voor Studenten
- 30 Station Gent Sint-Pieters

- FACULTEITSGEBOUWEN**
- 2, 7, 41 Letteren en Wijsbegeerte
 - 12 Rechtsgeleerdheid
 - 12 Politieke en Sociale Wetenschappen
 - 16 Psychologie en Pedagogische Wetenschappen
 - 4,41,42 Economie en Bedrijfskunde
 - 18,19,23,27 Wetenschappen
 - 3, 8, 24, 25 Ingenieurswetenschappen en Architectuur
 - 15, 25 Bio-ingenieurswetenschappen
 - 21 Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen
 - 17 Hoger Instituut voor Lichamelijke Opvoeding
 - 20 Farmaceutische Wetenschappen
 - 26 Diergeneeskunde

Voor alle verdere inlichtingen:

Adviescentrum voor Studenten

Directie Onderwijsaangelegenheden
Afdeling Studieloopbaanadvies
Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent
T 09 331 00 31 - acs@UGent.be
www.UGent.be/adviescentrum

1	Wijsbegeerte, Moraalwetenschappen	24	Geologie
2	Taal- en letterkunde: twee talen	25	Geografie en geomatica
3	Toegepaste taalkunde	26	Burgerlijk ingenieur
4	Oosterse talen en culturen	27	Industrieel ingenieur: bouwkunde - landmeten - chemie - elektromechanica - elektrotechniek - automatisering - elektronica-ICT - informatica
5	Oost-Europese talen en culturen	28	Industrieel ingenieur: elektromechanica - elektronica-ICT - industrieel ontwerpen - elektrotechniek - automatisering / Campus Kortrijk
6	Afrikaanse talen en culturen	29	Burgerlijk ingenieur-architect
7	Geschiedenis	30	Bio-ingenieur
8	Kunstwetenschappen	31	Industrieel ingenieur: land- en tuinbouwkunde - voedingsindustrie - biochemie
9	Archeologie	32	Industrieel ingenieur: biochemie - chemie - milieukunde / Campus Kortrijk
10	Rechten	33	Geneeskunde
11	Criminologie	34	Tandheelkunde
12	Politieke wetenschappen, Communicatiewetenschappen, Sociologie	35	Logopedie, Audiologie
13	Psychologie	36	Biomedische wetenschappen
14	Pedagogische wetenschappen	37	Lichamelijke opvoeding en bewegingswetenschappen
15	Economie, Toegepaste economie, Handelsingenieur	38	Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie
16	Bestuurskunde en publiek management	39	Farmacie
17	Handelswetenschappen	40	Diergeneeskunde
18	Wiskunde		
19	Fysica en sterrenkunde		
20	Informatica		
21	Chemie		
22	Biologie		
23	Biochemie en biotechnologie		

Tandheelkunde

Informatiebrochure bacheloropleidingen aan de Universiteit Gent 2015